

MORALITEIT EN HULPVERLENING AAN JONGE TIENEROUDERS

Sabrina Keinemans & Mariël Kanne

Hogeschool Utrecht
Lectoraat "Innovatieve Maatschappelijke
Dienstverlening"

Wat is een morele vraag?

Hoe gaan we er als organisatie mee om dat de jonge moeders naar school moeten omdat ze leerplichtig zijn, terwijl veel medewerkers 20 uur werken en zo de norm uitdragen dat moeders bij hun kinderen horen te zijn?

Nee, dit is geen morele vraag

Ja, dit is een morele vraag

Wat is een morele vraag?

Mag je als hulpverlener bij een jonge moeder aandringen op extra hulpverlening, wanneer deze expliciet en herhaaldelijk heeft aangegeven de hulpverleningscontacten beperkt te willen houden?

Nee, dit is geen morele vraag

Ja, dit is een morele vraag

Wat is een morele vraag?

Moet ik als hulpverlener een jonge moeder vergezellen naar haar afspraak in een abortuskliniek, terwijl ik fervent tegenstander van (in dit geval herhaalde) abortus ben?

Nee, dit is geen morele vraag

Ja, dit is een morele vraag

Moraliteit in de beroepspraktijk

Of iets voor iemand *persoonlijk* een morele vraag is, varieert. Bovenstaande vragen zorgen bij sommige professionals voor twijfel, anderen ervaren die twijfel niet.

Vrijwel alle professionele vraagstukken hebben echter, naast een technisch-inhoudelijke, een morele component.

Deze morele vragen hebben een aantal eigenschappen gemeen...

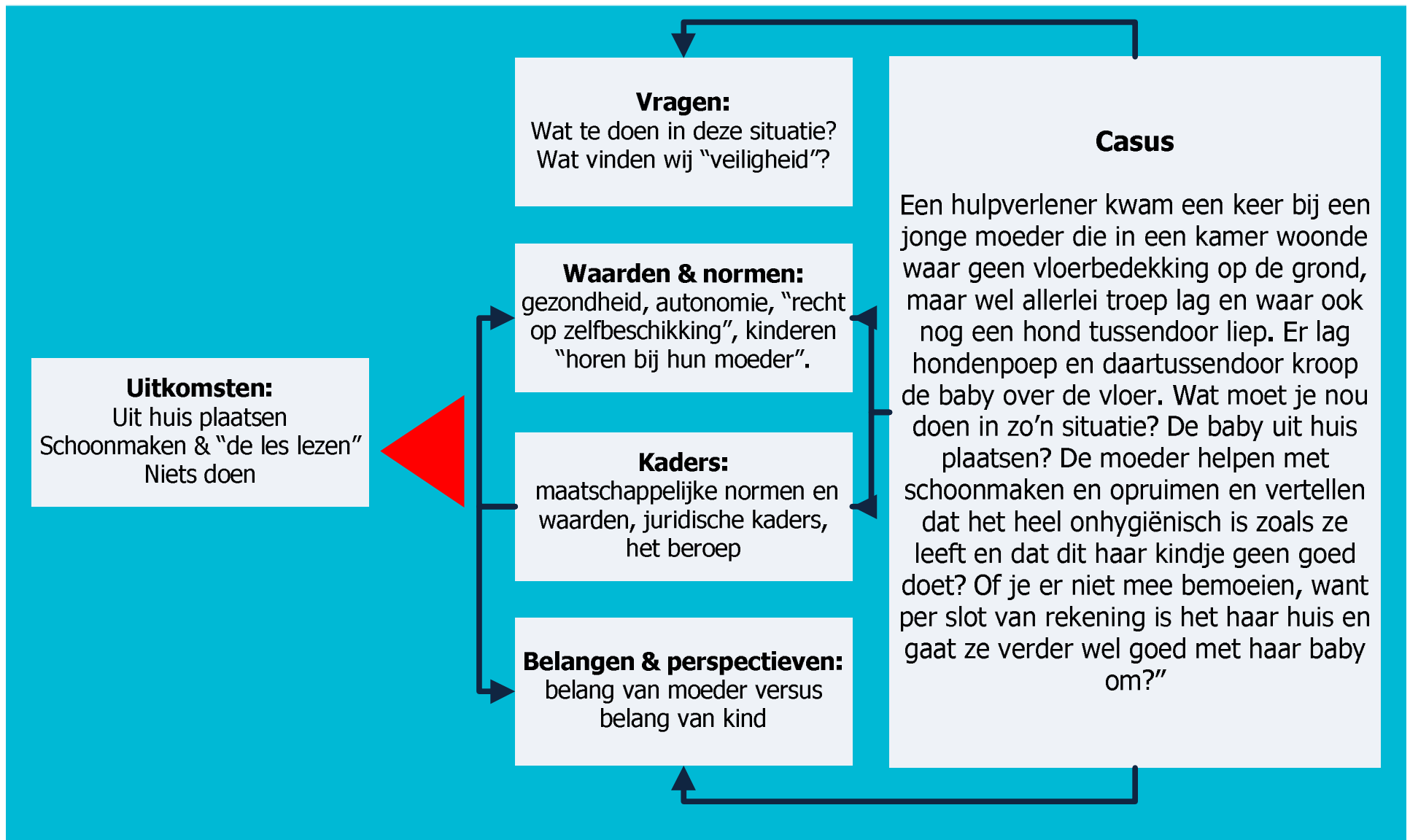
Wat is een morele vraag?

- Een situatie waarin meerdere handelingsopties open staan...
- en waarin het niet direct duidelijk is wat de – moreel – ‘juiste’ optie is...
- omdat meerdere waarden en belangen een rol spelen en gewogen worden in de situatie.

Vaak ook:

- Complex

Een voorbeeld...

De doelgroep tienermoeders

- Gebrek aan een steunend netwerk, problematische jeugd achter de rug.
- Geschaad in hun vertrouwen en wantrouwend. Ze zijn moeilijk bereikbaar.
- Vaak onzeker en grote bewijsdrang.
- Soms onberekenbaar en wispelturig. Hulpverleningscontacten zijn daardoor soms zeer intensief, maar soms ook wisselen intensieve fasen en oppervlakkige contacten elkaar af.
- Juridisch tussen wal en schip.
- Complexiteit van de doelgroep en van hun problemen
- Adolescentiefase
- Moreel beladen problematiek

Vraagstukken

- Ingrijpen of niet?
- Regels en richtlijnen
- Botsende referentiekaders
- Culturele verschillen en botsende opvattingen
- Begrenzing
- **Hulpverleningsdoelen**
- De hulpverleningsrelatie
- Belangentegenstellingen

“Wanneer is het kindje veilig nog in huis. De een vindt: als er knikkertjes op de vloer liggen dan is het onveilig en de ander zegt: ja, als je alle hoeken van de kamer ziet is het veilig. Dus, wat is veilig, wanneer is het veilig en wanneer grijp je in? Dat zijn zeker dilemma’s waar de ene hulpverlener anders over kan denken als de andere hulpverlener...”

Vraagstukken

- Ingrijpen of niet?
- Regels en richtlijnen
- Botsende referentiekaders
- Culturele verschillen en botsende opvattingen
- Begrenzing
- Hulpverleningsdoelen
- De hulpverleningsrelatie
- **Belangentegenstellingen**

Het blijft een dilemma: wat doe je met de vaders. Vaders hebben wel recht op hun kindje, maar sommigen blijven een tijdje rustig erbuiten. Maar als ze het ineens in hun hoofd halen van 'ik wil nu mijn kind zien' dan heb je echt een probleem ook. Het is meer een dilemma als vaders echt willen, want ze hebben het recht, maar dan moeten er dingen zijn onder toezicht of zo en met een vorm van begeleiding erbij.

Benaderingswijze

- Hulpverleners signaleren dat zij richting jonge moeders specifieke normen en waarden hanteren.
- Hulpverleners stellen dat een specifieke benadering van de jonge moeders cruciaal is om een goede hulpverleningsrelatie op te bouwen.

Benaderingswijze

- Het besef dat je niet alleen van doen hebt met moeders, maar ook met tieners speelt een grote rol.
- Authenticiteit, trouw, betrokkenheid en erkenning spelen een grote rol.

“Op die tienermoedergroep, mogen ze tiener zijn en moeder. Daar is de ruimte en het personeel en afspraken op ingesteld dat ze zich niet aan afspraken houden, dat ze een grote mond hebben, dat ze te veel drinken als ze op weekend zijn of wat het dan ook mag zijn, is daar tijd en ruimte om het op te pakken. In het verleden werd dan gewoon je kind uit huis geplaatst.”

Benaderingswijze

- Het besef dat je niet alleen van doen hebt met moeders, maar ook met tieners speelt een grote rol.
- Authenticiteit, trouw, betrokkenheid en erkenning spelen een grote rol.

“Je moet echt betrouwbaar zijn, je moet je afspraken nakomen, dat wat je belooft moet je doen, toegankelijk zijn, en op basis van die betrouwbaarheid kom je tot een eventuele werkrelatie. Daarvoor is het niet aan de orde dat je je bemoeit met hun leven, nee, daar moeten ze wel toestemming voor geven.”

Consequenties

- Erkenning van complexiteit en waardengeladenheid van het beroep
- Ruimte voor reflectie & intervisie
- Ruimte voor waarden en normen